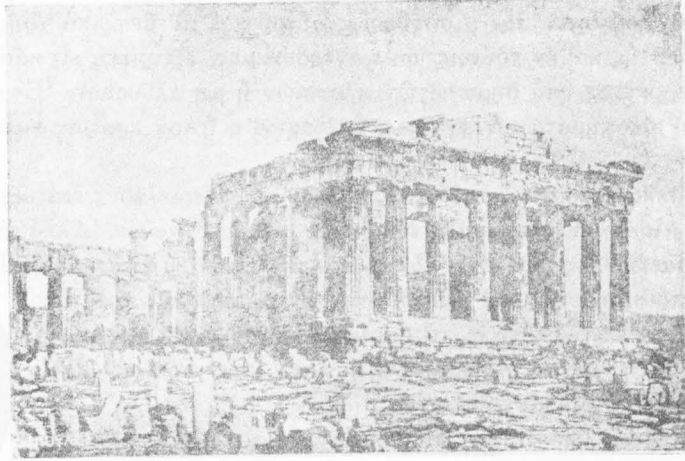

βου, τοῦ Μνησικλέους καὶ ἄλλων, τὰ πλείστα τῶν λαμπρῶν ἀριστοτεχνημάτων, ὧν τὰ περισωθέντα λείψανα κινουῦσιν ἔτι τὸν θανμασμὸν ἅπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ναοί, στοαί, ἀγοραί, θέατρα, γυμνάσια, κρήναι, λουτρά. Ναὶ μὲν τὰ πλείότερα τῶν κτι-

Ὁ Παρθενών

ρίων τούτων δὲν ἀπετελέσθησαν εἰμὴ κατὰ τοὺς πρώτους ἐνιαυτοὺς τῆς ἀκολουθοῦ ἱστορικῆς περιόδου, ἀλλ' ἅπαντα ὑπῆρξαν ἄμεσον προῖον τῆς ἀκμῆς τῶν χρόνων εἰς οὓς ἤδη εὐδοκίμεθα· καὶ τούτου ἕνεκα ἐπιφέρομεν ἐνταῦθα ὀλίγα τινὰ περὶ αὐτῶν. Τὸ νέον θέατρον, τὸ καλούμενον μὲν Ὁδεῖον (1), προωρισμένον δὲ εἰς τὰς μουσικὰς καὶ θυμεικὰς θεὰς τῆς μεγάλης τῶν Παναθηναίων πανηγύρεως, καὶ ὁ ἀμίμητος ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ὁ καλούμενος Παρθενών, ὃν ἐκάλλυνον τὰ γλαφυρώτατα τῶν καλλιτεχνημάτων τῆς ἀγαματοποιίας καὶ τῆς γλυπτικῆς, ἠγέρθησαν μεταξὺ τοῦ 445 καὶ 437 πρὸ Χριστοῦ· τὰ δὲ μεγαλοπρεπῆ τῆς ἀκροπόλεως Προτυλαία μεταξὺ τοῦ 437 καὶ 431 πρὸ Χριστοῦ. Τότε ἐξηκολούθησεν ἡ ἀνόρθωσις τοῦ Ἐρεχθείου, τὸ ὁποῖον εἶχε πυρποληθῆ ἐπὶ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Ξέρξου. Τότε ἤρξατο ἡ κατασκευὴ τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς Δήμητρος ἐν Ἐλευσίῃ πρὸς τέλει τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων, τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σουνίῳ, τοῦ ναοῦ τῆς Νεμέσεως ἐν Ῥαμνοῦντι. Τρία δὲ ἀγάλματα τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ τὰ τρία ἔργα τῆς ὄντως θεοπνεύστου χειρὸς τοῦ Φειδίου, ἐκόσμησαν τὴν ἀκρόπολιν· ἐν μέγα ἕξ ἐλέφαντος ἐν τῷ Παρθενῶν· ἐν ἑτερον ἐκ χαλκοῦ, τῆς Δημνίας Ἀθηνᾶς προσαγορευόμενον, καθὼ ὑπὸ τῶν λημνίων Ἀθηναίων ἀνατεθέν, τὸ ὁποῖον ὁ Πανσανίας λέγει «τῶν ἔργων τοῦ Φειδίου θεὰς μάλιστα ἄξιον», καὶ τρίτον, τὸ πάντων μέγιστον, τὸ ὁποῖον ἐκ χαλκοῦ ἐπίσης κατασκευασμένον καὶ ὀνομαζόμενον τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς ἴστατο μεταξὺ τῶν Προτυλαίων καὶ τοῦ Παρθενῶνος· ἦτο δὲ τοσοῦτο κολοσσιαῖον ὥστε βεβαιουῖσιν ὅτι ἡ

(1) Τὸ Ὁδεῖον ἐθεωρεῖτο πεπονημένον κατ' εἰκόνα τῆς τοῦ Ξέρξου σκηνῆς, ἀφ' ἧς, ἰδουμένης ἐπὶ τῆς ἀπέναντι τῆς Σαλαμῖνος ἀκτῆς, ἐθεάτο τὴν ναυμαχίαν. (Περὶ τοῦ Ὁδεῖου ἰδ. Πλουτ. Β. Περικλ. 13· «Τὸ δ' Ὁδεῖον, τῆ μὲν ἐντὸς διαθέσει πολυέδρον καὶ πολύστυλον, τῆ δ' ἐρέψει πολυκλίνας καὶ κάταντες ἐκ μίης κορυφῆς πεπονημένον, εἰκόνα λέγουσι γενέσθαι καὶ μίμημα τῆς βασιλέως σκηνῆς, ἐπιστατοῦντος καὶ τούτῳ τοῦ Περικλέους».)

